

Sygn. akt II AKa 163/20

1.

2. WYROK

2.1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2021 r.

3. Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

4. Przewodniczący: SSA Piotr Brodniak (spr.)

5. Sędziowie: SA Janusz Jaromin

6. SA Maciej Żelazowski

7. Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

8. przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Jadwigi Kołakowskiej - Górczyńskiej

9. po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2021 r. sprawy

10. K. P. i M. P.

11. o odszkodowanie i zadośćuczynienie z ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

12. na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawców

13. od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

14. z dnia 13 marca 2020 r. sygn. akt II Ko 17/19

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz K. P. i M. P. kwoty po 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem w postępowaniu odwoławczym pełnomocnika, radcy prawnego K. S.;

III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

SSA Maciej Żelazowski SSA Piotr Brodniak SSA Janusz Jaromin

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 163/20	
Załącznik dołącza się w każdym	1		

przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji		
Wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 13 marca 2020 r., sygn. akt II Ko 17/19		
1.2. Podmiot wnoszący apelację		
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# oskarżyciel posiłkowy		
# oskarżyciel prywatny		
# obrońca		
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# inny		

1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy		

	prawnej orzeczenie odpowiada prawu			
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami				

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za				

niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 481 § 1 kc poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie polegające na zasądzeniu odsetek ustawowych od chwili uprawomocnienia wyroku, w miejsce odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, pomimo wyraźnego żądania wnioskodawcy zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za			

zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Ustosunkowując się do wyspecyfikowanego w apelacji zarzutu naruszenia art. 481 § 1 kc, w pierwszej kolejności wypada zauważyć, że w uzasadnieniu wywiedzionego środka odwoławczego jego autor, nie tylko, że nie przytacza choćby jednego argumentu, który miałby przekonywać o rzekomej zasadności owego zarzutu, ale co więcej, nie podejmuje nawet próby wykazania na czym w istocie miałyby polegać obraza wspomnianego przepisu. Skarżący ogranicza się jedynie do stwierdzenia, że „ (...) we wniosku żądał zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie, jednakże Sąd zasądził jedynie odsetki ustawowe”, co powoduje, że „w tym zakresie orzeczenie jest błędne.”</p> <p>Na marginesie tej uwagi apelującego, niejako dla porządku wypada zauważyć,</p>		

że spośród żądań sformułowanych we wniosku tylko to dotyczące odszkodowania zostało połączone przez pełnomocnika wnioskodawcy z „odsetkami ustawowymi za opóźnienie”. Natomiast w przedmiocie zadośćuczynienia, apelujący wniósł o zasądzenie kwoty tego zadośćuczynienia „(...) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty”, a więc z odsetkami określonymi tak, jak określił je w zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy. Niezależnie od tych spostrzeżeń, należy również podkreślić, że wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 13 marca 2020 r., został zaskarżony jedynie w części oddalającej wniosek, co w konsekwencji spowodowało, że w pozostałym zakresie stał się on prawomocny. To z kolei zmaterializowało podstawę do tego, że w piśmie z dnia

<p>9 czerwca 2020 r. pełnomocnik Z. P. wystąpił do Sądu Okręgowego w Koszalinie o wypłatę kwot zasądzonych na rzecz wymienionego. Te natomiast, zostały „sprzęgnięte” z odsetkami ustawowymi określonymi w sposób, który skarżący aktualnie kwestionuje. A zatem, niezależnie od tego, że omawiany w tym miejscu zarzut jest gołosłowny, w obliczu przytoczonych wyżej uwarunkowań, uprawniona staje się teza, że sam autor apelacji, jakkolwiek konkludentnie i być może w sposób niezamierzony, to jednak mimo wszystko, utwierdził w przekonaniu, że ów zarzut jest oczywiście bezzasadny.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>O zmianę zaskarżonej części wyroku.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo</p>			

zasadny albo niezasadny.				
Wniosek niezasadny z powodów wskazanych powyżej.				
3.2.	naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 kpk, polegające na dowolnej ocenie dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że zasądzona kwota zadośćuczynienia jest kwotą odpowiednią, gdy w istocie jest kwotą symboliczną.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
Ustosunkowując się do sformułowanego w apelacji zarzutu obrazy art. 7 kpk, wypada zauważyć, to				

<p>o czym przekonuje lektura tejże apelacji, a mianowicie, że jej autor nie podejmuje nawet próby wykazania, iż ocena dowodów dokonana przez Sąd Okręgowy jest w którymkolwiek miejscu wadliwa. Co więcej, w uzasadnieniu apelacji, skarżący w ogóle nie porusza kwestii związanych, czy to z wiarygodnością poszczególnych dowodów, czy to z ich wartością poznawczą. W tej sytuacji nie ulega więc wątpliwości, że omawiany w tym miejscu zarzut jest gołosłowny, a co za tym idzie bezzasadny i to w stopniu oczywistym.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zmianę zaskarżonej części wyroku.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek niezasadny z powodów</p>		

zaprezentowanych powyżej.				
3.3.	<p>błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na niedostatecznym ustaleniu rozmiaru krzywdy Z. P. oraz nie wzięciu pod uwagę wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar, w tym takich zdarzeń, które potęgowały jego krzywdę moralną pomimo tego, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika odmienny stan faktyczny sprawy;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
<p>Argumenty przytoczone na poparcie podniesionego w apelacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych posiadają nad wyraz polemiczny charakter. Trudno jednak o inne w tej materii stanowisko, skoro</p>				

autor apelacji, na kanwie ustalonych przez Sąd Okręgowy faktów formułuje, na przykład takie twierdzenie, że „krzywda Z. P. przejawiała się w utracie jego młodzińskiej niewinności”, albo takie, że Z. P. „(...) doznał nieodwracalnych szkód zdrowotnych w wymiarze fizycznym i psychicznym, (...) a przebywanie w więzieniu stanowiło w rzeczywistości (dla Z. P. - uwaga Sądu Apelacyjnego) wyjątkowe upodlenie, zniszczenie osobowości, złamanie linii życia i odebranie ducha walki o wolność Ojczyzny.” Tymczasem, nie tylko jakikolwiek dowód, ale co więcej, nawet zeznania samego Z. P. nie stwarzają podstaw do tego rodzaju twierdzeń jakie formułuje autor apelacji. Oznacza to więc, że są one właśnie takie jak wskazano to wyżej, to jest polemiczne, a rzec nawet można gołosłowne. Taki sam charakter posiada również uwaga skarżącego,

jakoby Sąd pierwszej instancji „w sposób pobieżny ocenił sytuację wnioskodawcy przez co zbagatelizował wymiar jego krzywdy.” O tym, że tak nie jest, a w konsekwencji o bezzasadności cytowanej uwagi, przekonuje bowiem kwota zadośćuczynienia przyznana Z. P. w zaskarżonym wyroku.

Ukształtowanie jej na poziomie 80.000 złotych jest bowiem wyrazem tego, że Sąd Okręgowy miał w polu widzenia i co istotne, bezbłędnie ocenił, wszystkie uwarunkowania związane z bezprawnym pozbawieniem wolności Z. P.. Uwarunkowania te, zostały zaś syntetycznie zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w związku czym zbędnym jest ponowne ich przytaczanie.

Natomiast nawiązując jeszcze do dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny tych uwarunkowań, stwierdzić trzeba, że co prawda

nie wynika to z pisemnych motywów kwestionowanego orzeczenia, to jednak mimo wszystko, wskazana wyżej kwota zadośćuczynienia, a ściślej rzecz ujmując jej wysokość, nie pozostawia wątpliwości, że Sąd Okręgowy, oceniając wspomniane uwarunkowania, miał również na uwadze aktualną sytuację ekonomiczną społeczeństwa. Innymi słowy, Sąd meriti na właściwym poziomie ustalił kwotę zadośćuczynienia należnego Z. P.. Kwota ta, zdaniem Sądu odwoławczego, w całej rozciągłości rekompensuje wszystkie krzywdy jakich doznał Z. P. w związku z bezprawnym pozbawieniem go wolności, a jednocześnie nie jest ona nadmierna, w tym znaczeniu, że uwzględnia aktualne, ekonomiczne realia społeczeństwa polskiego.

Wniosek

O zmianę wyroku w zaskarżonej części.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
Wniosek niezasadny z powodów wskazanych powyżej.			
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU			
4.1.			
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności			
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO			
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji			
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy		
Rozstrzygnięcie dotyczące sposobu			

określenia odsetek oraz oddalające wnioski o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę przyznaną w zaskarżonym wyroku.			
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy			
Treść orzeczenia Sądu odwoławczego była determinowana przedstawionymi powyżej uwarunkowaniami.			
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwięźle o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	

Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II.	<p>W toku postępowania odwoławczego, wnioskodawca Z. P. zmarł, zaś w jego miejsce wstąpili do tego postępowania synowie, K. P. i M. P., którzy to do reprezentowania ich w niniejszej sprawie upoważnili radców prawnych A. B. i K. S.. W rozprawie apelacyjnej przeprowadzonej w dniu 25 marca 2021 r., jako pełnomocnik wymienionych, uczestniczył radca prawny A. K. będący substytutem radcy prawnego K. S.. W związku z tym, tylko z tytułu ustanowienia tego pełnomocnika Sąd Apelacyjny zasądził na rzecz K. P. i M. P. należne im koszty.</p> <p>Rozstrzygnięcie w tej materii zapadło na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa</p>	

	<p>Polskiego (Dz. U. 2020.1820 j.t.) w zw. z § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 j.t.).</p>	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III.	<p>O kosztach postępowania, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. 2020.1820 j.t.), który to stanowi, że koszty te ponosi Skarb Państwa.</p>	
7. PODPIS		
SSA Maciej Żelazowski SSA Piotr Brodniak SSA Janusz Jaromin		

1.11. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik K. P. i M. P.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcie dotyczące sposobu określenia odsetek oraz oddalające wnioski o zasądzenie zadośćuczynienia ponad kwotę przyznaną w zaskarżonym wyroku.		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana